

Schildwachtklierprocedure bij borstkanker

De chirurg heeft bepaald dat u in aanmerking komt voor een schildwachtklierprocedure. Het doel van de operatie is om informatie te krijgen over de lymfeklier(en). De lymfeklier(en) worden onder de microscoop onderzocht op kwaadaardige cellen. In deze folder leest u alles over de voorbereiding, het onderzoek, de operatie en de nazorg.

Wat is de schildwachtklier?

De schildwachtklier is de eerste lymfeklier na een tumor. Deze klier wordt als eerste aangedaan wanneer cellen van het gezwel zich verspreiden door de lymfebanen. Pas later worden ook andere lymfeklieren aangetast. De klier bevindt zich meestal in de oksel, soms naast het borstbeen. Soms gaat het om meer dan één klier.

Als de schildwachtklier geen tumorcellen bevat, is de kans klein dat de overige lymfeklieren tumorcellen bevatten. Als er wel tumorcellen in de schildwachtklier worden gevonden, bestaat de kans dat ook de omgevende lymfeklieren zijn aangetast. Het kan dan wenselijk zijn om alle overige lymfeklieren in dat gebied te verwijderen. Dit hangt ook af van de andere kenmerken van de tumor.

Bij mensen zonder uitzaaiingen blijft de lymfeklieroperatie dus beperkt tot het verwijderen van (meestal) één of twee klieren. Er worden voor deze ingreep verschillende benamingen gebruikt, wat tot verwarring kan leiden. Sentinel node-, schildwachtklier- of poortwachtklierprocedure zijn verschillende termen voor dezelfde ingreep.

De schildwachtklierprocedure wordt uitgevoerd bij mensen met een tumor waarvan bewezen is dat die kwaadaardig is. Als er al voor de operatie vergrote lymfeklieren worden gevonden, zal daar eerst nader onderzoek naar worden gedaan.

Vorbereiding op de opname in het Maasziekenhuis

Eén dag voordat u wordt geopereerd in Maasziekenhuis Pantein heeft u een afspraak op de afdeling Nucleaire Geneeskunde van het Radboudumc in Nijmegen ter voorbereiding op de operatie. Tijdens deze afspraak krijgt u een radioactieve stof ingespoten die de schildwacht-

klier zichtbaar maakt. Twee uur later wordt er een scan gemaakt van de schildwachtklier voor een definitieve plaatsaanduiding.

Vorbereiding op de operatie

De anesthesioloog vertelt u vanaf welk tijdstip vóór de operatie u nuchter moet blijven. U mag dan alleen een slokje water drinken. Wij raden u ook aan gedurende 24 uur vóór uw opname geen alcohol te gebruiken en niet te roken, ook niet gedurende de dag van de operatie.

Voor de operatie moet uw huid schoon zijn. Wij verzoeken u voor u naar het ziekenhuis komt te douchen of te baden, uw nagels kort te knippen, eventuele nagellak te verwijderen en geen crème of make-up te gebruiken. Tijdens de ingreep mag u geen lenzen, piercings of sieraden dragen. U kunt wel een bril meenemen, die u tijdens de opname kunt dragen.

Heeft u de dag voor de ingreep griep of koorts? Neemt u dan contact op met het opnamebureau op telefoonnummer 0485-84 57 10. U hoort dan of het nodig is om een nieuwe afspraak te maken.

Volgt u verder de instructies en voorbereidingen op, zoals afgesproken met uw behandeld arts, de anesthesioloog en de informatie-verpleegkundige (zie ook de folder 'Anesthesiologie'). In de folder 'Wegwijzer bij opname' kunt u meer lezen over de opname en de voorbereiding hierop.

Welke verdoving?

Een goede verdoving bij een operatie is belangrijk. Een operatie aan de schildwachtklier vindt altijd plaats onder algehele narcose. Over de wijze van verdoving kunt u meer lezen in de folder 'Anesthesiologie' van het Maasziekenhuis. Tijdens het pre-operatief spreekuur ter voorbereiding op de operatie kunt u de verdoving met de anesthesioloog bespreken.

Medicatie

De anesthesioloog vertelt u tijdens het pre-operatief spreekuur welke medicijnen u mag gebruiken en met welke u tijdelijk dient te stoppen.

Dag vóór de opname in het Maasziekenhuis

Afspraak in het Radboudumc

Op de afgesproken dag en tijd meldt u zich bij de afdeling Nucleaire Geneeskunde in het Radboudumc in Nijmegen.

Radboudumc, centrale ingang

Afdeling Nucleaire Geneeskunde, (verdieping -1, route 757)

Geert Groteplein 10, 6525 GA Nijmegen

Telefoonnummer: 024-361 45 10

De nucleaire geneeskundige geeft u ongeveer 4 kleine injecties met radioactieve stof op verschillende plaatsen, net onder de huid in de borst. Dit is even gevoelig. De radioactieve stof zal zich in de komende uren verplaatsen via de borst naar de eerste okselklier (de schildwachtklier). Dit alles duurt ongeveer 10 minuten. Om te controleren of de radioactieve stof zich goed verplaatst, wordt er ongeveer 2 uur nadat u de injecties heeft gehad, nog een scan gemaakt. De hoeveelheid radioactiviteit die wordt toegediend is gering en ruim binnen de norm die de overheid daarvoor heeft aangegeven. Bijwerkingen zijn niet bekend.

Tijdstip van opname in het Maasziekenhuis

Om te horen hoe laat u op de dag van opname verwacht wordt in het Maasziekenhuis, kunt u de dag vóór opname tussen 14.00 en 16.00 uur bellen met het Opnamebureau op het nummer 0485-84 57 10.

Dag van opname in het Maasziekenhuis

In het Maasziekenhuis meldt u zich op het afgesproken tijdstip bij de balie van de verpleegafdeling. Een verpleegkundige wijst u uw kamer en bed. Zij stelt u een aantal vragen, beantwoordt mogelijke vragen van u en bereidt u verder voor op de operatie. Zij neemt uw temperatuur en polsslag op en u kunt de operatiekleding aantrekken. Om trombose te voorkomen, krijgt u voor de operatie door middel van een injectie een antistollingsmiddel toegediend.

De operatie

Nadat u onder narcose bent gebracht, wordt een kleine hoeveelheid blauwe kleurstof in de borst gespoten. Deze kleurstof stroomt naar de schildwachtklier. Die kleurt nu blauw en is bovendien nog steeds radioactief. Met een kleine operatie wordt de klier vervolgens verwijderd. De schildwachtklier is te herkennen aan zijn blauwe kleur en aan de resterende radioactiviteit die we kunnen opsporen met een detector. Deze procedure neemt ongeveer een half uur in beslag.

Na de operatie

Na de operatie wordt u wakker op de uitslaapkamer. U heeft een infuus in uw arm voor het toedienen van vocht en eventueel medicijnen. De wond is verbonden met gaasje.

Een verpleegkundige brengt u terug naar de verpleegafdeling. Daar wordt regelmatig gevraagd hoe u zich voelt en hoeveel pijn u heeft. Ook wordt uw bloeddruk, de wond en het infuus regelmatig gecontroleerd. Als u niet misselijk bent, mag u na de operatie weer eten en drinken. Als het drinken en eten goed gaat, wordt het infuus verwijderd.

Doordat de resterende blauwe kleurstof (die tijdens de operatie in de borst wordt gespoten) wordt uitgescheiden, kan uw urine en ontlasting gedurende de eerste dagen na de operatie blauw of groen van kleur zijn. De kleurstof is een geregistreerd middel. In uitzonderlijke gevallen kan een allergische reactie optreden. De borst kan nog lang blauw blijven van de kleurstof.

Het operatieverband mag 24 uur na de operatie van de wond gehaald worden. Vaak zitten er op de wond zwaluwstaartjes geplakt die zeven dagen blijven zitten. Nadat het verband verwijderd is, mag u douchen. In de dagen na de operatie zult u zich weer vrij snel kunnen verzorgen en vrij bewegen. Bewegen is goed voor het herstel.

De dag na de operatie neemt de casemanager mammacare contact met u op om te vragen hoe het met u gaat.

De opname duurt meestal één tot twee dagen.

Na de opname

Wanneer neemt u contact op met het ziekenhuis?

In de volgende gevallen dient u contact op te nemen met de poli Oncologie:

- Bij een nabloeding of wondlekkage;
- Bij hoge koorts (meer dan 38,5 °C);
- Bij extreme pijn;
- Bij roodheid rondom de wond;
- Bij zwelling van het wondgebied;

Wanneer zich thuis bovenstaande problemen voordoen, neemt u dan contact op met de poli Oncologie, via telefoonnummer 0485-84 55 26. Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de Spoedeisende hulp op telefoonnummer 0485-84 53 31.

Adviezen voor thuis

- Bij pijn mag u paracetamol 500 mg tabletten gebruiken, maximaal 4 keer per dag 2 tabletten.
- Wees de eerste 4-6 weken voorzichtig met tillen en alle bewegingen en activiteiten die nog pijnlijk zijn.
- De wond heeft geen speciale verzorging nodig. Als de wond droog is, hoeft er geen gaas of verband meer op.
- Gebruikt u zo min mogelijk pleisters. Mocht dit wel nodig zijn, gebruikt u dan papieren pleisters.
- Tot aan de controleafspraak mag u niet baden. U mag wel douchen.
- Overlegt u tijdens de eerste poliklinische controle wanneer u weer mag sporten.
- Wanneer u weer kunt gaan werken, hangt af van het werk dat u verricht. Dit kunt u ook tijdens de eerste poliklinische controle overleggen.

Poliklinische controle

Na ongeveer 10 tot 14 dagen heeft u op de polikliniek een afspraak voor controle. De chirurg bespreekt met u de uitslag van het onderzochte weefsel. Afhankelijk van de uitslag kan een aanvullende behandeling worden geadviseerd. Wij raden u aan uw partner of een andere naaste mee te nemen naar deze afspraak.

Oncologiecommissie

De specialisten van het Maasziekenhuis werken nauw samen met specialisten van het Radboudumc in de oncologiecommissie. In deze commissie worden de ziektebeelden van alle patiënten besproken om tot een optimale behandeling te komen.

maasziekenhuis Pantein

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stelt u deze dan aan uw behandelend arts of de casemanager mammacare.

Ook als u ongerust bent over uw situatie mag u altijd contact opnemen met de casemanager mammacare. De casemanager mammacare is bereikbaar op telefoonnummer 0485-84 55 26 of via mamacare@pantein.nl.

April 2018 - Versie 3
MAM015